

Medlem af Inatsisartut, Palle Christiansen, Demokraterne
/ her

Svar på § 37 spørgsmål nr. 169 om omfordelingen af kommunernes bloktilskud

19. september 2013
Sags nr. 2013-088372
Dok. nr. 1333763

Du har stillet 3 spørgsmål til Naalakkersuisut omkring omfordelingen af kommunernes bloktilskud, som jeg vil besvare på vegne af Naalakkersuisut.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk

Jeg vil tillade mig at besvare dit 1. spørgsmål til sidst, da jeg finder det giver en mere hensigtsmæssig flow i min besvarelse.

Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Spørgsmål 2:

Hvordan er Naalakkersuisut nået frem til, at Kommuneqarfik Sermersooq skal af med netop 20 millioner kroner til henholdsvis Qaasuitsup Kommunia (12 millioner) og Kommune Kujalleq (8 millioner)? I svaret bedes Naalakkersuisut inddrage nøgletal fra de enkelte kommuner og herigennem argumentere for, hvordan man er nået frem til de pågældende beløb.

Svar:

I det følgende vil jeg præsentere en række forhold i form af nøgletal og oplysninger om kommunerne.

I nedenstående tabel fremgår det hvor store indtægter kommunerne har opgjort pr. borger i 2009-2011. Det ses af tabellen, at indtægterne pr. borger i 2011 var omkring 10 % højere i Sermersooq end i de 3 andre kommuner.

Dermed gælder der, at hver gang de 3 andre kommuner kan anvende 10 kr. pr. borger, så har Sermersooq mulighed for at anvende 11 kr. pr. borger. Jeg finder det er udtryk for en stor økonomisk ulighed mellem kommunerne.

Indtægter pr. borger i kommunerne i 2009-2011

Beløb i kr.	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Qaasuitsup Kommunia
2009	51.406	63.363	53.217	53.677
2010	53.724	63.590	55.713	55.486
2011	60.184	66.345	60.553	61.507

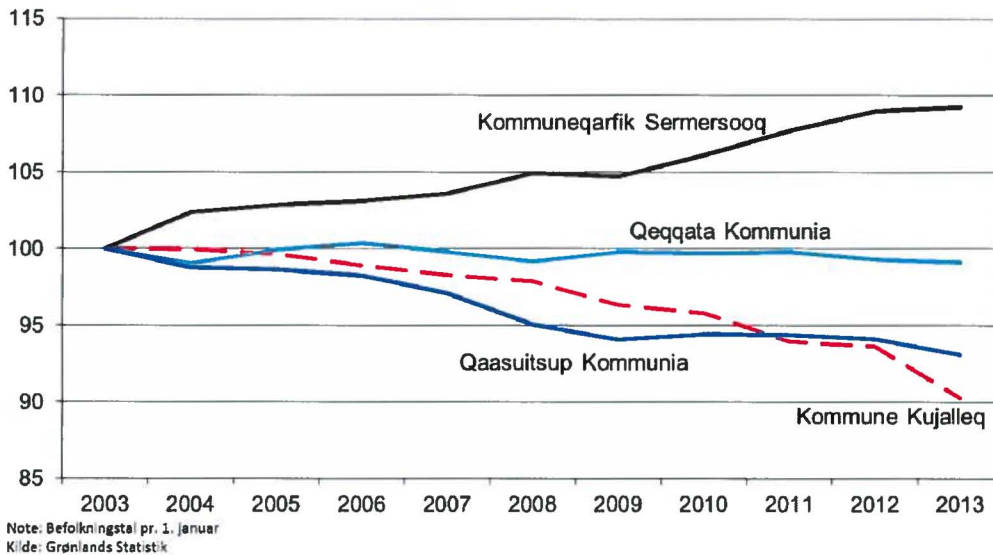
Kilde: De kommunale regnskaber, www.kanukoka.gl

Hertil kommer, at den økonomiske ulighed bliver endnu større når størrelsen af de gældende kommunale skattesatser inddrages. Kujalleq og Qaasuitsup har en kommunal skattesats på 28 %, mens den er 26 % i Qeqqata og kun 25 % i Sermersooq.

I nedenstående figur fremgår udviklingen i befolkningstallet i kommunerne i perioden 2003-2013. Det fremgår af figuren, at Kujalleq har oplevet en nedgang i befolkningstallet på godt 10 % og Qaasuitsup en nedgang på ca. 7 %. Derimod har Sermersooq haft en stigning på knap 10 %. I Qeqqata har befolkningstallet været uændret i perioden.

Indeks 2003=100

Befolkningstal i kommunerne

Samlet set har der dermed været en betydelig nettofraflytning fra Qaasuitsup og Kujalleq og omvendt en nettotilflytning til Sermersooq over de seneste 10 år.

På baggrund af ovenstående forhold er min holdning, at hvis ikke vi handler nu, så vil tendensen med stigende ulighed i den kommunale velfærd og skattetryk fortsætte i de kommende år. Og det med endnu større styrke.

I din begrundelse for dine spørgsmål har du angivet, at Sermersooq allerede betaler meget i omfordeling til de andre kommuner. I den forbindelse er det værd at gøre opmærksom på, at Sermersooq er begunstiget ved at bl.a. Selvstyrets hovedsæde og landshospitalet DIH er placeret i Nuuk. Derfor anvendes en meget stor andel af statens bloktilskud til Grønland i Sermersooq til produktion af offentlige service i Nuuk. Sermersooq får på den måde gode kommunale skatteindtægter, som kan tilskrives bloktilskuddet fra staten. Jeg finder derfor, at det er rimeligt, at en del af de bloktilskudsskabte særlige indtægter i Sermersooq også kommer det øvrige lands borgere til gode.

Overordnet set finder jeg ikke at selve størrelsen af Sermersooqs bidrag til de øvrige kommuner er særligt relevant. Det primære er, at se på den konkrete ulighed mellem kommunerne, og at få skabt en bedre balance i udviklingen af vort land.

I forhold til den konkrete størrelse af beløbene der foreslås omfordelt kan jeg oplyse, at beløbet på 8 mio. kr. til Kujalleq er valgt, da det svarer til provenuet fra 1 skatteprocent i Kujalleq. For Qaasuitsup svarer værdien af de 12 mio. kr. til omkring ¾ skatteprocent. Jeg vurderer bl.a. på baggrund af den beskrevne udvikling i befolkningstallet i Kujalleq, at behovet for ekstra midler i Kujalleq er lidt større end i Qaasuitsup relativt set.

For Sermersooq svarer værdien af de 20 mio. kr. til værdien af godt ½ skattepoint.

Set i forhold til, at kommuneskatten er 25 % i Sermersooq og 28 % i Kujalleq og Qaasuitsup og den beskrevne store forskel mellem de enkelte kommuners indtægter, er det en relativt lille omfordeling, som Naalakkersuisut nu har foreslået.

Jeg vil gøre det klart, at det er Naalakkersuisuts politik at skabe en endnu større omfordeling mellem kommunerne i de kommende år. Naalakkersuisut vil derfor gennem den kommende tid gå i dialog med kommunerne om en ændring af den kommunale skatteudligning og fordelingen af bloktilskuddet med virkning fra 2015.

Spørgsmål 3:

Hvilken betydning har det for Naalakkersuisuts beslutning om at omfordele bloktilskuddet, at de kommuner, der ønskede flere penge, alle er ledet af partiet Siumut?

Svar:

Ingen.

Jeg konstaterer, at spørgsmålet om at skabe større lighed mellem kommunerne ved at ændre skatteudligningen og fordelingen af bloktilskuddet, så Kommuneqarfik Sermersooq yder et større bidrag, er ikke af ny dato.

Det daværende Naalakkersuisoq havde også planer om at foretage en ændring af indtægtsfordelingen mellem kommunerne. Man gik endda så langt, at man overfor Kanukoka tilkendegav, at der var overvejelser om at helt afskaffe kommunernes selvstændige skatteudskrivnings-kompetence. Dette finder det nuværende Naalakkersuisut er et væsentligt indgribende skridt end den relativt beskedne omfordeling Naalakkersuisut nu indstiller overfor Inatsiartut.

Det daværende Naalakkersuisut fremsatte under din tid som Naalakkersuisoq for Finanser desuden forslag til at ændre indtægtsfordelingen mellem kommunerne. En sådan ændring ville ligeledes være kommet de tre kommuner, som også dengang var ledet af Siumut til gode på bekostning af Sermersooq.

Det ville have været ønskeligt, at det daværende Naalakkersuisut havde sit eget forslag om at ændre indtægtsfordelingen mellem kommunerne, så landet havde været i bedre balance end i dag. Dette ansvar tager vi gerne på os.

Spørgsmål 1:

Hvad er årsagen til, at Naalakkersuisut ikke ønsker at respektere aftalen fra 2009 om, hvordan bloktilskuddet til kommunerne skal fordeles?

Svar:

Som jeg skrev i svaret på spørgsmål 3, så er spørgsmålet om at skabe en større lighed mellem kommunerne ved at ændre skatteudligningen og fordelingen af bloktilskuddet, så Sermersooq yder et større bidrag ikke af ny dato.

Udover de overvejelser der blev gjort under din tid som Naalakkersuisoq blev spørgsmålet om fordeling af midler mellem kommunerne også drøftet mellem Naalakkersuisut og kommunerne under bloktilskudsforhandlingerne for 2012.

Nedenfor er gengivet uddrag af det brev KANUKOKA fremsendte til Naalakkersuisoq for Finanser, Maliina Abelsen, i den forbindelse.

"Kære Maliina Abelsen,

Under forhandlingerne om bloktilskud til kommunerne har du på Naalakkersuisut's vegne anmodet om at de 4 kommuner i fællesskab tager stilling til, hvorvidt den nugældende udligningsform mellem kommunerne bør fastholdes eller om den bør ændres.

Jeg har efterfølgende samlet kommunernes hørings svar. På de hørings svar der er afgivet er det åbenlyst, at de 4 kommuner har forskellige interesser.

Efterfølgende har jeg sørget for en drøftelse af sagen i KANUKOKA's bestyrelse.

Bestyrelsen er af den mening at Naalakkersuisut er det rette forum til at sørge for at kommunerne får en mere ligelig mulighed for at nå frem til en situation, hvor det bliver muligt at få en selv bærende økonomi."

Som det fremgår af brevet fra KANUKOKA, så har KANUKOKA's tidligere bestyrelse tilkendegivet, at det er op til at Naalakkersuisut selv at tage initiativet, såfremt Naalakkersuisut ønsker at ændre fordelingen af midler mellem kommunerne, da kommunerne ikke indbyrdes kan blive enige, hvilket er naturligt som følge af deres modstridende interesser.

Naalakkersuisut forsøgte ved indgåelsen af aftalen for det kommunale bloktilskud for 2014, at opnå enighed med KANUKOKA om den ændrede fordeling af midlerne mellem kommunerne. Der kunne tilsyneladende ikke opnås enighed i KANUKOKA herom.

På baggrund heraf valgte Naalakkersuisut at tage initiativ til at ændre fordelingen af midlerne, da der ikke var udsigt til at kommunerne indbyrdes kunne blive enige om en ny aftale, som kunne tiltrædes af både kommunerne og Naalakkersuisut. Dette blev klart tilkendegivet i skrivelsen fra de tre borgmestre af 12. august 2013.

Det er ikke holdbart, såfremt en enkelt kommune i praksis kan blokere for en omfordeling af midlerne mellem kommunerne, når der er et objektivi behov for at skabe en bedre balance mellem kommunernes økonomiske udvikling.

Med venlig hilsen

Vittus Qujaukitsaq